

I УВОД

1. ЈЕЗИК – БИТАН ДЕО КУЛТУРЕ

Језик је један од најбитнијих ако не и најбитнија карактеристика човека и људског друштва уопште. Као један целовит систем она обухвата сва човекова достигнућа, материјалне и нематеријалне, духовне природе која обухвата знање, веровање, уметност, морал, језик и обичаје као и све друге способности које човек стиче као члан друштва.

За развој културе неопходне су бројне симболичке активности у чијем је стварању учествовало целокупна човекова природа, па се због тога култура схвата као симболичка активност. На основу тога је амерички теоричар културе Леслин Вајт тврдио да без симболичког општења не бисмо имали ни културе. Њуди свакодневно улазе у разговоре са другим људима, и опште са њима служећи се „артикулисаним говором“, те се на тај начин они користе симболичким активностима. Разговор или општење са другима, прављење алатки за рад, коришћење магијским чинима, тумачење снова, и многе друге активности човека, сматрају се симболичким понашањем.

Данас се у социологији културе разликују два значења овог појма:

- 1) У ширем смислу она подразумева тзв. Духовну али и материјалну културу која означава укупност свих ствари; производних средстава и материјалних добара;
- 2) У ужем смислу „култура се своди само на систем духовних вредности; на језик, религију, обичај и морал, филозофију, науку, уметност и масовну културу.

Сваки народ поседује своју културу и у том смислу се разликују национална и општа култура. Свака посебна, национална култура представља организовану целину састављену од низа елемената:

- поглед на свет;
- вредносних система и оријентације;
- институција;
- језик и
- материјалне области.

Сви ови елементи чине културну целину у којој влада унутрашње јединство, што много доприноси јаснијем уочавању разлика између посебних националних култура. Када се две различите културе нађу у трајнијем међусобном додиру, оне активно утичу једна на другу. Тако и у нашем језику долази до појаве речи или израза турског, латинског, грчког, енглеског или неког другог порекла. Неки од турцизама који се користе у нашем језику су: авлија-двориште, бусија-заседа, ђердан-накит који жене носе око врата; кирија-станарина који плаћа закупац стана, и многи други изрази.

С друге стране општи или универзални појам културе може се представити и појмом цивилизације који се одликује проналаском писама. Многи „цивилизовани“ народи Европе су поставили себи задатак да просвете и описмене народе који су

колонизовани, а у верском смислу их преобрати. Реч је о пракси којом се другим народима на природан начин намеће њима страни језик, обичај и вера. Одавде се види да је језик један од веома важних фактора културе и чини њен саставни део. Као такав језик је производ друштва и његовог креатора с обзиром на то да се друштво може успешно развијати тек усвајањем језика и његовим коришћењем у различитим активностима човека и друштва.

Дакле, језик је прво и основно средство комуникације као начин споразумевања између појединаца, без њега човек не би био у стању да мисли и његов пут у цивилизацију би био немогућ. Без обзира да ли је штампани, писани или говорни, језик сеонстантно употребљава у свакодневним човековим активностима, и на тај начин човек је у сталном контакту са другим људима посредством заједничких им норми понашања.

У свакој култури постоји и тзв. Стандардни или књижевни језик који је прописан и који се као такав користи у јавном општењу: у средствима масовног комуницирања, на радију, телевизији, у штампи, васпитно-образовним институцијама, књижевности и науци. Људи су дакле ти, који поседују моћ говора, док животиње немају ту способност. Биолошка и друштвена еволуција човека, одвојила га је од његових сарадника из животињског света, посебно у области језика и говора.

Ипак, наука је утврдила да се животиње служе гласовима и другим сигналимa како би се међусобно споразумевали о извесним нагонским стањима, страховима, опасностима и љутњама. Како је наглашавао Ерих Ротакер код животиња постоје гласови афекта, осета и расположења. За њих је карактеристичан тип гласа вика, а не као код човека реч. Утврђено је да њихов говор ма колико био богат звучним елементима и употпуњен скалом гестова и мимике не прелази границе емотивног говора.

ЗНАК И СИМБОЛ

Знак и симбол су два веома значајна појма како за језик тако и за друге симболичке системе (сликарство, уметност, наука...). Они представљају материјални предмет, који се може видети, чути, па чак и опипати.

Чује се нпр. Писак локомотиве; види се пењање живиног стуба у термометру...

У оба случаја је реч о знацима који су проста замена нечег другог у простору и времену. То су материјални сигнали који човека обавештавају о неком предмету, некој ствари или појави, и која усмеравају наше понашање, као што би га на то примориле и саме те појаве или предмети.

Насупрот томе, да би неки материјални знак постао симбол мора се наћи у једном нарочитом односу према човеку. А човек мора да има психичку предиспозицију;интелектуалну, емоционалну, и вољну. Тачније, он мора бити у стању да приликом опажања неког материјалног предмета, замисли и дозове неки други, дубљи смисао од оног који тај знак представља. Леси Вајт је уочио да су речи за животње само знаци, а за човека су и знаци и симболи, и човек је у стању да једну реч користи у бројним, а различитим сличајевима датог језика.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com